

Delo v naših organizacijah

Sestanek OF na Proseku

Na sestanku OF na Proseku, kjer se je sestala aktivna prva po volitvah in katerega namen je bil reorganizirati OF na Proseku...

Slovceve laži v Vižovljah

Pretekli petek je Ado Slavce, nabrežinski kominformist, ki ga je spremljal neki njegov pejska, ki pa ni znal govoriti slovenski, priredil sestanek v naši vasi...

TRŽAŠKI DNEVNIK

PROCES PROTI BORCEM ZA SVOBODO

Sodišče priznalo da so bili tedaj gasilci javni funkcionarji

Sodišče je Chersovanija, Zennara, Vatto in Vallija oprostilo, ker je za dejanje določena amnestija - Santija pa je oprostilo, ker ni dejanje kaznivo

Zadnji del večerajne razprave bi lahko označili kot najbolj razbujen del. Izrazil ga je prav Sicijanec, rimski odvetnik Ambrosini...

Ambrosini se je obrnil k občinstvu: «Na javnem shodu, če hočete, bom govoril, kaj je demokracija.» Glas iz občinstva: «Le pridj gorit k Sv. Jakobu, če želiš!»

Govor odvetnika Kezicha

Se preden je spregovoril odvetnik Kezich, ki je branil obtožena Zennara, se je oglašil državni tožilec s svojimi šestimi točkami...

Z besedami: To ni proces, temveč politični shod je pričel svoj govor odvetnik Zennaro

Po odmoru je sledil odvetnik Zennaro, ki je med drugim izjavil: «To ni bil proces, pač pa politični shod, in to zaradi vmešavanja nekake odvetniške zasebne stranke, Siciljanca, ki je prišel iz Rima»...

Gasilci so bili vojska formacija pod poveljstvom Komande mesta

Tu je bil CLN, Res, toda kje? Če smo ga hoteli videti, smo morali v Milan, Vsako oblasť pa je tu prevzela komanda mesta. Poleg vsega tega pa smo imeli revolucijo proti nacizmu in fašizmu. Po dolgem pritisku je vzmet počila in če je ta vzmet zadela tudi koga, ki bi ga ne smela, kaj hočemo, tako je med revolucijo. Da so bili ti gasilci vojska formacija...

AKTIVNOST ZAM

Zabavno-delovni izlet v Istrsko okolje, ki ga organizira ZAM, bo jutri 24. t. m. Vojni red odhoda je naslednji:

TAJNISTVO ZAM

Izletniki! POZOR! Krajevni odbor OF Prosek in krajevni odbor OF Kontovel obveščata prijavitelce za izlet v bolnico «Franja», ki bo jutri, v nedeljo 24. t. m., da je odhod z avtobus ob 4 in ne kot je bilo včeraj javljeno ob 5.30, izpred Prosevskega doma «Ivan Vojkova na Proseku»...

Nobenih ovir dvolastnikom

Kakor po navadi, sirijo nekateri hujšakci elementi lažne vesti, da bi razburili naše kmete. Pravijo, da ljudska oblast cone B dela razne ovire in težave kmetom cone A, ki imajo del svojega posestva onstran demarkacijske črte in da jim ne pusti prevoz pridelkov v cono A. Tako laž je razpihnil tudi list sl. LAVORATOR.

GONJA JE V TEKU

21. t. m. je policija ovadila državnemu tožilstvu Demierija Alfrédna iz Vicola Roveri 10. Skupaj z njimi so ovadeni tudi štirje neznanci in to v zvezi eskerovcih s personam, ker naj bi boje aretirali nekoga Felarija Josipa iz ulice Donatello 7 dne 2. maja 1945 leta.

IZLETNIKI! POZOR!

Krajevni odbor OF Prosek in krajevni odbor OF Kontovel obveščata prijavitelce za izlet v bolnico «Franja», ki bo jutri, v nedeljo 24. t. m., da je odhod z avtobus ob 4 in ne kot je bilo včeraj javljeno ob 5.30, izpred Prosevskega doma «Ivan Vojkova na Proseku»...

Občinski svet

Občinski svet je na svoji 14. seji, ki jo je predsednik odprta od 8. do 12. ure.

Občinski svet

Občinski svet je na svoji 14. seji, ki jo je predsednik odprta od 8. do 12. ure.

Občinski svet

Občinski svet je na svoji 14. seji, ki jo je predsednik odprta od 8. do 12. ure.

DOLINA

Prva seja novih odbornikov za občino Dolina bo 25. t. m. Novovoljeni odborniki za občino Dolina bodo imeli prvo sejo v ponedeljek 25. t. m. ob 9 v občinskih prostorih s sledečim dnevni redom:

Dokumentirani govori, da so obtoženci nedolžni

«Vi morate očitati, dezinficirati okolje, skoroda bi rekli, da je treba uporabiti DDT. Zadeva naj se povrne v svoje pravilne oblike. Upoštevajte dokumente, ki govorijo vsi, da je treba oprostiti obtožence».

Kdor seje veter, zanje vihar

Odvetnik je nato prešel na analiziranje Chersovanijevga položaja v procesu in dokazal, da ni nobene dokazila, ki bi potrjevali, da je obtoženi deloval na lastno pest, brez povelja. Sicer pa je bila aretacija pod tedanjimi pogoji in prilikah upravičena in zakonita. Odvetnik je predlagal popolno oprostitev obtožencega ali pa vsaj amnestijo. Ko se je odvetnik Zennaro obrnil do zaslišanih Ambrosinija v zvezi z jugoslovanskim vojaškim sodiščem.

Občinski svet

Občinski svet je na svoji 14. seji, ki jo je predsednik odprta od 8. do 12. ure.

Socialist-fašist Ambrosini in zgodovina

Tu je predsednik napravil nekompromisno govorniko, češ da je bilo to govorenje brez potrebe, ker da seki pot skozi čete in usil. «Vsi Bizantinci so padli! Tako so sodili četniki in starešine. Svarun ni verjel. Trilkrat je imel presek na oklep iz kongskega rosta, zmečen je bil, pa ni miroval. Obhodil je vse mrtice, štel Bizantince in zmajeval. «Včeh jih je bilo, Hlibudij ima močnejšo vojsko v taboru jih je pustil, če ne, so ubežali. Zato ljudem ni dal pokoja. V graditvi so že zvedeli za zmagov v hitro postali številno konj, da bi povezal ranjence nanje in jih prenesli domov. Svarun je odbral dvasjet dobro oboroženih vojskavov, jim ukazal na konje in jih se v noči pognal čez ravan proti mostu. Velj jim je, naj se poskriljejo in varno čuvajo most. Če zalote potoma beguna, naj ga umore, če bi hotel kdo proti mostu, naj ga takisto napadejo in hitro pokončajo. Če zve posadka v taboru o porazu Hlibudija, razdere most in vojska Slovenov bi ne mogla čez Donavo. Nato so pobrali ranjence in jih odvedli na konjih v graditvi. Med njimi je bilo kakih petdeset še živih in onemoglih bizantinskih vojskavov. Te so odgnali v sušnost. Ko so bojevnik počivali, je slovel Svarun sam ob ognju in razmišljal. Jasno mu je bilo, da je treba osvojit tabor. Toda tabor Hlibudijev! To je trdnjava, katero bi kupil samo z življenjem polovice vojske. Premišljeval je, celo se mu je gubancilo, s prsti je brodil po beli bradi, ki je bila vsa okropljena s krvjo. Tu in tam so se zakrohotali mladenčič ob ognju, tam

Neminljive zasluge Jugoslavije ki se je upala upreti Hitlerju

Govorilo se je o visoki politiki. Jaz nisem sposoben debatirati o tej. Tu so govorili o vojaških tolgah, ki da so zasledile ozemlje. Sam državni tožilec je govoril o scallatu. S svoje strani vem, da so sem prišli redni vojski oddelek. Vem, da ima Jugoslavija nemaljeve zasluge, ker je bila tako pogumna, da se je uprla Nemcem in je zato čez nekaj dni doživela bombardiranje Beograda. Fašistična Italija nas ni mogla priči osvoboditi, ker se je prostihovala Nemcem. Odvetnik Ambrosini: «Tito pa Moskvi. Zennaro: «Pustite Tito v miru, ker nima s tem ničesar opravila. Zennaro nadaljuje: «Hrabrim jugoslovanskim partizanom so se pridružili italijanski partizani. To naj bi bilo po mnenju sicilske zasebne stranke izdaja, zločin! Italijanske brigade, ki so se tu na našem ozemlju borile pod poveljstvom Tito, so bile sestavljene največ iz Tržčanov in delavcev iz Tržica. To je zgodovina! Sam major Pearce se je 15. maja zahvalil za pomoč, ki so jo v vojni izkazali borci za svobodo tu v Tržici in silo generalnega majorja Kvedra. Kako naj bi potemtakem smatrali južnoslovanske zasledbe za protizakonito, ki jo je sicilska zasebna stranka označila celo za verolomno in protizakonito. Verolomnost! Treba bi bilo poznati tajne sporazume premirja, in teh ne poznamo. Vemo samo to, da so se 19. maja začela pogajanja v Devium med štabom JA in anglo-ameriškim, ki so dovedla do sporazuma, na podlagi katerega je bilo

Sodba

Ob pol devetih zvečer je bilo, po štirinajstih dneh, ko je sodišče izrekovalo sodbo. Proti Chersovaniju, Zennaru, Vattu in Valliji, naj se sodno ne postopa, ker je za demarkacijskega majorja Kvedra. Kako naj bi potemtakem smatrali južnoslovanske zasledbe za protizakonito, ki jo je sicilska zasebna stranka označila celo za verolomno in protizakonito. Verolomnost! Treba bi bilo poznati tajne sporazume premirja, in teh ne poznamo. Vemo samo to, da so se 19. maja začela pogajanja v Devium med štabom JA in anglo-ameriškim, ki so dovedla do sporazuma, na podlagi katerega je bilo

Občinski svet

Občinski svet je na svoji 14. seji, ki jo je predsednik odprta od 8. do 12. ure.

FRANČIŠEK S. FINŽGAR

Pod svobodnim soncem

ILUSTRIRA M. BAMBIČ

Zacel se je boj moža proti možu. Sekire so treskale po scitih in jih kralje, meči so se pomakali v kri in bliskovito svigali po telesih Slovenov. Vsa dogoda dolina je bila zamotana veriga besnečih vojakov, ki so se z grozno silo bili in klali. V sredo te gnetje je prinesel še Radogost. Klji so se dvigali in stransko leleballi po bronastih šlemih. Bil je hrup in krik, vzdih in rjovenje, zvenek mečev, trusč lomečih se koplji. Izlok je planil s stretci naprej po bregu. Konjica se je pravkar utrgala izmed gnetje in hotela bežati. Posuli so konje s strelcami, da so se grudili pod jezdec. Mladci pa so planili z nožmi za njimi, glava za glavo je padla pod urnim mečem izbornih konjov, ali čez mrtiče so tiščali drugi, podrli Bizantince na tla in jih zadušili s težo svojih trupel. Sloveni so zmagali, pa plačali zmago s potoki krvi. Zakaj Hlibudijevi vojski so se besno borili, bili so dobro oboroženi in zavarovani. Zlomila jih je samo močena sila Slovenov, sicer bi si bili pre-

SESTO POGAVLJE

Zmagovalci so zapalili ognje in se zbrali v velikih tolpah okrog njih. Z ogorki so iztikali potem po dolini in iskali svojevce, katerih so pogrešali. Morana je strašno gospodarila. Potok se je na več krajih zajezil, toliko mrtičev je ležalo v njem. Se mrtvi so se davili, stiskali nože v rokah, tiščali v zobeh kose človeškega mesa, ki so jih odrgali, ko so se bili zagrizli v sovražnika. Krokra so dobili v jarku, krog nje deset poklanih pračarjev. Eden je ležal na njem, v njegovem srcu je tičal Krokov nož. Velika žalost je obšla Svaruna, ko so prinesli na smrt ranjenega Radogosta. Preko prsi mu je zevala dolga rana, dvakrat je se dihnil pri ognju in ugasil. Bil je najslavnejši starešina Antov. Sloveni so zmagali, pa plačali zmago s potoki krvi. Zakaj Hlibudijevi vojski so se besno borili, bili so dobro oboroženi in zavarovani. Zlomila jih je samo močena sila Slovenov, sicer bi si bili pre-

Nov vozni red parnika "Vida", na progi Piran-Trst

Obhod iz Pirana ob 6.00; iz Izole ob 6.30; prihod v Trst ob 7.30. Obhod iz Trsta ob 8.00; iz Kopr ob 9.00; iz Izole ob 9.30; prihod v PORTOROZ ob 10.15. Obhod iz PORTOROZA ob 18.00; iz Izole ob 18.45; iz Kopr ob 19.15; prihod v Trst ob 20.15. Obhod iz Trsta ob 20.30; iz Izole ob 21.30; prihod v Piran ob 22.00.

Občinski svet

Občinski svet je na svoji 14. seji, ki jo je predsednik odprta od 8. do 12. ure.

ROLEDAR, RADIO, JUG. CONA TRSTA, KINO, SODBA, etc. A calendar and various notices for the Primorski Dnevnik.

Kopališče Sv. Nikolaj - v ponedeljek 25.7. nedeljski urnik voženj

Josip Krmpotic umrl
1.III.1864-20.VI.1949

20. junija t. l. je umrl v Beogradu v globoki starosti 85 let Josip Krmpotic, bivsi tiskarski in izdajatelj hrvatskih listov v Pulju, katerega je dobro poznal rod v Juljski krajini pred prvo svetovno vojno in tisoči slovenskih in hrvatskih emigrantov, ki so bežali pred fašističnim nasiljem med dvema vojnama, da se izognejo zaporu in najdejo s težavo košček kruha v stari Jugoslaviji.

Hrvatska levica
v revolucionarnih letih 1848-49

V Zagrebu je v založbi Hrvatske Matice izšla knjiga Vasa Bogdanova pod naslovom "Hrvatska levica v revolucionarnih letih 1848-49". V tej knjigi je temeljito obdelana borba hrvatskega ljudstva proti zatiralnemu avstrijskemu režimu.

Do tega je dovedel De Gasperijev režim s svojim brezmejnim izkoriščanjem sicilske kmete.

GOSPODARSTVO
TRGOVINA • INDUSTRIJA • PROMET • FINANCE
Poročilo OZN
o svetovnem gospodarskem položaju

Tajništvo organizacije Združenih narodov je objavilo sedaj v celoti poročilo o svetovnem gospodarstvu za leto 1948. Poročilo podaja podrobnosti o gospodarskem položaju v preteklem letu ter govori o poglavitnih upravnih in gospodarskih perspektivah, ki so se pokazale ob koncu 1948. Podatke določene in važne gospodarske tendence, ki zahtevajo obravnavo s strani posameznih držav, ki so se pokazale ob koncu 1948. Podatke določene in važne gospodarske tendence, ki zahtevajo obravnavo s strani posameznih držav, ki so se pokazale ob koncu 1948.

ZDA ugotavlja poročilo v začetku močan porast cen, ki pa je prenehal ob koncu tretjega tromesečja 1948 in se razvil v nasprotni smeri v letošnjem letu. Vrednost celotnega proizvodnje dežele je padla pod gladino, ki je bila dosežena v drugi polovici lanskega leta, tako da je industrijska proizvodnja padla za tri odstotke.

Glede Evrope omenja poročilo, da se skoraj vse evropske države dosegle lani precejšen gospodarski napredek. Proizvodnja glavnih žitaric (brez ZSSR) je dosegla 99 odstotkov povprečne predvojnne višine. V Sovjetski zvezi pa je ta proizvodnja preskočila za 18 odstotkov rezultate iz leta 1940. Nasprotno pa je medevropska trgovina bila še vedno za 30 odstotkov za stanjem v letu 1938, čeprav se je nekaj popravilo. Mnogo slabše stanje je vladalo v trgovini med Vzhodom in Zahodom. V začetku letošnjega leta so ugotovili padeč indeksi industrijske proizvodnje nasproti stanju 1948 in to v nekaterih državah zapadne Evrope.

Gospodarstvo v deželah Južne Amerike po mnenju poročila ne kaže mnogih izboljšav v primerjavi s predvojnimi stanjem. Vojna je pač povzročila bolj uravnoteženo gospodarstvo zlasti v podjetstvu. Pri industriji treba podpreti zlasti razvoj tekstilne in gradbene industrije, prav tako pa tudi plavarstvo, torej proizvodnje železa in jekla. V letih 1947 in 1948 je sicer narasla poljedelska proizvodnja, vendar pa je v mnogih deželah nazadovala industrijska proizvodnja. Lansko leto so se pričele valute težave. Previsi stroški proizvodnje izvirajo iz večje proizvodnje in iz večje proizvodnje cen in mezd.

V Avstraliji treba omeniti nadaljevanje industrializacije, ki se je pričelo že pred vojno ter se je razbilo med in po vojni. Toda v prvem tromesečju letošnjega leta so cene na notranjem trgu pričele narasčati, izvoz je padel na najnižji obseg in nasprotno, narasel je obturni uvoz. Celokupna proizvodnja dežele je bila v letu 1948 za 42 odstotkov večja kakor pred vojno. Prihodi iste pripombe veljajo tudi za Novo Zelandijo.

Tretji del poročila OZN obravnava delovanje ustanove za prehrano in poljedelstvo (FAO). Svetovni pridelki živil je bil za leto 1948-1949 večji vendar pa še vedno nižji kakor pred vojno in sicer za 5 do 10 odstotkov, računano v kalorijah na glavo prebivalstva.

Demografski podatki OZN računajo celotno prebivalstvo sveta sredi letošnjega leta na 2 milijardi in 375 milijonov ljudi nasproti 2 milijardam in 315 milijonov v 1947. Leto 1937 je stala zemlja samo 2 milijardi in 141 milijonov duš, leta 1920 pa le 1 milijardo ljudi. 772 milijonov. Pri rasti od konca prve svetovne vojne do konca druge svetovne vojne znaša torek 500 milijonov ljudi. Glede na to, da se ugotavlja mednarodni urad za človeško splošno izboljšanje položaja po vsem svetu. Je pa še mnogo

Tudi "Izvestija" "obveščajo"

Moskovski list "Izvestija" smatra za potrebno, da se od časa do časa oddoli informirano propagando, da se obregne ob Jugoslavijo in da razširi v svet sem in tja kakšno obrekovanje o naši državi. Naravno, predmet je "prehod" Jugoslavije v imperialistični tabor. Poglejmo, kako verodostojno "obveščajo" časopis "Izvestija" svoje bralce v "Mednarodnem pregledu" v 17 številki meseca junija:

"Polom Marshallovega plana postaja vedno jasnejši tudi za najbolj trezne buržoazne kroge. Toda sedanji jugoslovanski voditelji se v vsemj silami prizadevajo, da povežejo svojo državo z bankrotom Marshallovega plana. Italijanski list "Corriere della Sera" objavlja članek najgoršega dopisnika, ki sporoča, da je Sforza ob svojem obisku meseca aprila v Washingtonu dal Achesonu predlog, v katerem je bilo rečeno, da je neobhodno potrebna gospodarska pomoč Titu preko Italije. Kakor je poudaril Sforza, bi se taka pomoč lahko pretvorila v dejansko sodelovanje Jugoslavije v Marshallovem planu. Po izjavi dopisnika so vladajoči ameriški krogi popolnoma odobrili Sforzov predlog.

Kakor komentira torej časopis "Izvestija", je tudi najtreznejši buržoazni krogom znan polom Marshallovega plana, toda sledi, ni pa znan "povezovanje" svojo državo s sedanji bankrotiranim narodom. Kaj hoče, ljudje ničesar ne vidijo in gredo v gotovo propast. "Izvestija" in sesterice tiskarskih urt. Kako nam "Izvestija" dokazujejo naš prehod v imperialistični tabor, v celosti bankrotiranega Marshallovega plana?

Italijanski list "Corriere della Sera" (to je časopis italijanske reakcije) je objavil članek svojega dopisnika, ki živi v Washingtonu (tam se dobijo resnična obvestila, ki so zelo dragocena tudi za moskovska "Izvestija" in ki iz Washingtona javlja, da je prof Sforza

na svojem obisku v Ameriki predlagal Achesonu gospodarsko pomoč Jugoslaviji. Grof je ob tej priliki seveda "poudaril", da bi se taka pomoč "lahko pretvorila" v dejansko sodelovanje Jugoslavije v Marshallovem planu. Prav isti dopisnik lista "Corriere della Sera" javlja, da so Američani "sprejeli" predlog grofa Sforza.

To so "močni" in najmočnejši dokazi uradnega glasila sovjetske vlade o "prehodu" Jugoslavije na imperialistično stran. Če pa k temu še dodamo, da so ameriški vladni krogi samo "odobrili" ta predlog Sforze, tedaj mora biti jasno, da se popolnoma gotovo nahajamo v družbi Churchill in Rockefellerja.

Mogoče je komentator "Izvestije" uvidel pomanjkljivost teh "dokazov", zato je dodal tudi nekaj besed, ki naj se bolj podprejo to tezo. In kaj ob tej priliki seveda "poudaril", da bi se taka pomoč "lahko pretvorila" v dejansko sodelovanje Jugoslavije v Marshallovem planu. Prav isti dopisnik lista "Corriere della Sera" javlja, da so Američani "sprejeli" predlog grofa Sforza.

Moskovski list "Izvestija" smatra za potrebno, da se od časa do časa oddoli informirano propagando, da se obregne ob Jugoslavijo in da razširi v svet sem in tja kakšno obrekovanje o naši državi. Naravno, predmet je "prehod" Jugoslavije v imperialistični tabor. Poglejmo, kako verodostojno "obveščajo" časopis "Izvestija" svoje bralce v "Mednarodnem pregledu" v 17 številki meseca junija:

Kopalnice Sv. Nikolaj

Najlepše in najbolj upoštevano območje kopalnice Garnjeva Jadrana. — Kapanje, obata za sončenje, igre, restavracija, bar, bife, koncerti, ples. — Novost weekend hišice z dvema in tremi posteljami. Informacije pri upravi kopalnice. — Prodaja vseh listov, ustropic za kopalnice, najem weekend hišic in informacije pri potovnem uradu "ADRIA - EXPRESS", TRST, ULICA F. SEVERO 5-b, TELEF. 29.243. — Ves meze julij in avgust bo igral tbran orkester vsak popoldan in zvečer.

Table with columns: NEDELJSKI VOZNI RED, VOZNI RED, OB DELAVNIKI, OB NEDELJAH IN PRAZNIKI, OB DELAVNIKI S PARNIKI, Z motorno jadrnico "Evantus".

Redna avtobusna proga TRST - Sv. NIKOLAJ TRST

Table with columns: ODHODI V TRSTU (AVTOBUSNA POSTAJA), Ob NEDELJAH in TRSTA, Ob NEDELJAH in PRAZNIKI, Ob DELAVNIKI in TRSTA, Ob DELAVNIKI S PARNIKI.

55

To je tudi lahko res. Kakor namreč leto 1848 več ali manj razgiba razna slovenska središča v Juljski krajini, tako tudi ne pride do tega, da bi za stalno prebudilo manj zavedne predele po periferiji. V Trstu se zdi, kakor da je prebujenje slovenske narodne zavesti zgolj neki odmev italijanskega preboda, ob pa sta le prehodnega značaja. O "Slavijanskem društvu", ki se je bilo nastanilo v Terestu, nisem našel drugih sledov. Na volitvah leta 1848 Slovani izginejo pod kulturno in gospodarsko nadmočnimi Italijani. Razen popolnoma slovenskega okraja Podgrad pošlje Istra na Dunaj samo italijanske zastopnike. V frankfurtski skupščini pa zastopa pretežno slovensko staroavstrijsko grofijo, potem ko je odbil mandat Italijan, Kandler, nemški svetnik s tržaškega namestništva. In Slovenec tržaškega podeželja so listi, ki morajo med upravnimi volitvami najbolj trpeti korupcijo in sleparije v prid nemškutarskega avstrijskantsva.

Angelo Vivante - JADRANSKI IREIDENTIZEM

VALUSSI: "Juljska krajina bo vez med Italijo in državo Južnih Slovanov"

Angelo Vivante - JADRANSKI IREIDENTIZEM
VALUSSI: "Juljska krajina bo vez med Italijo in državo Južnih Slovanov"
Pride do italijanskega poraza pri Novari, ki naredi tudi konec prvi italijanski osvobodilni vojni.

Angelo Vivante - JADRANSKI IREIDENTIZEM

Angelo Vivante - JADRANSKI IREIDENTIZEM
VALUSSI: "Juljska krajina bo vez med Italijo in državo Južnih Slovanov"
Pride do italijanskega poraza pri Novari, ki naredi tudi konec prvi italijanski osvobodilni vojni.